

Parter och domslut

Andréas Andersson

Parter

Tilltalad

Ulf Patric ANDRÉAS Andersson, 19830411-3551
Västergatan 13 Lgh 1202, 241 31 Eslöv

Offentlig försvarare

Advokat Mats Molander
Advokatbolaget MBO HB
Stortorget 11, 211 22 Malmö

Åklagare

Kammaråklagare Josefin Sävlund
Åklagarmyndigheten
Södra Skånes åklagarkammare
Box 20021, 200 21 Malmö

Målsägande (part)

Christer MELWIN Andersson
c/o Håkan Lorentzson, Biblioteksgatan 3 G Lgh 1101, 245 31 Staffanstorp

Målsägandebiträde

Advokat Katarina Edgren Aldefors
Tiger Advokater AB
Göran Olsgatan 1, 211 22 Malmö

Målsägande (part)

Ebba MELISSA Maribelle Fjell
Rudolf Jonassons Väg 8 D, 241 36 Eslöv

God man

Advokat Carin Abrahamsson
Advokat Abrahamsson i Skåne AB
Råbygatan 10 B, 242 30 Hörby

Målsägandebiträde

Advokat Carin Abrahamsson

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
Box 75
221 00 Lund

Besöksadress
Tingsrättsplatsen 2
Lund

Expeditionstid
måndag - fredag
08:00-16:00

Telefon
046-16 04 00

E-post
lunds.tingsratt@dom.se

Webb
www.lundstingsratt.domstol.se -

Målsägande (part)

MAXIMILIAN Edward Lindström Stern
Föreningsgränd 3 Lgh 1205, 241 32 Eslöv

Målsägandebiträde

Advokat Katarina Edgren Aldefors
Tiger Advokater AB
Göran Olsgatan 1, 211 22 Malmö

Målsägande (part)

Emma SOFIE Stern
Föreningsgränd 3 Lgh 1205, 241 32 Eslöv

Målsägandebiträde

Advokat Katarina Edgren Aldefors
Tiger Advokater AB
Göran Olsgatan 1, 211 22 Malmö

Domslut

Brott som Andréas Andersson döms för

Misshandel, 3 kap 5 § brottsbalken, 2022-12-05 till 2022-12-08, Eslövs kommun

Mord, 3 kap 1 § brottsbalken, 2022-12-09, Eslövs kommun

Påföljd

Fängelse på livstid

Häktning m.m.

Andréas Andersson ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Andréas Andersson ska betala skadestånd till Sofie Stern med 194 643 kr. Andréas Andersson ska också betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på beloppet 161 323 kr från den 9 december 2022 , på beloppet 28 320 kr från den 8 februari 2023 samt på beloppet 5 000 kr från den 30 april 2023, allt till dess betalning sker.

Andréas Andersson ska betala skadestånd till Melissa Fjell med 110 000 kr. Andréas Andersson ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 9 december 2022 tills betalning sker.

Andréas Andersson ska betala skadestånd till Melwin Andersson med 110 000 kr. Andréas Andersson ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 9 december 2022 tills betalning sker.

Andréas Andersson ska betala skadestånd till Maximilian Lindström Stern med 110 000 kr. Andréas Andersson ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 9 december 2022 tills betalning sker.

Förverkande och beslag

Beslaget av en t-shirt, träningsbyxor, kalsonger, strumpor, kängor, jacka och mobiltelefon, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas till Andréas Andersson. (Polismyndigheten, 2022-5000-BG140511.1-8 och 2022-5000-BG140558.1).

Beslaget av en body, strumpor, täcke, örngott, madrass och lakan ska bestå tills domen vinner laga kraft. (Polismyndigheten, 2022-5000-BG140530.1-3 och 2022-5000-BG140532.1-3:2).

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 35 kap 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifterna i läkarintyget enligt 7 § lagen om särskild personutredning i brottmål, m.m. och det rättspsykiatriska utlåtandet (aktbil. 17 respektive aktbil. 98) som lagts fram vid förhandlingen inom stängda dörrar. Sekretessen gäller med undantag för första sidan i dokumenten.

Sekretessbestämmelserna i 21 kap. 1 §, 35 kap. 1 § och 7 § 3 p samt 43 kap 2 och 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsatt vara tillämpliga på protokoll över yttre undersökning av kroppen, bilder på den avlidna målsäganden, händelserapport, orosanmälningar, socialtjänstens anteckningar samt journalanteckningar (aktbil. 51 s. 30–33, 104–110, 282–286 och 290–355, aktbil. 54 s. 7–14, aktbil. 53 s. 4–19 samt aktbil. 52 s. 10–13, 18–24 och 28) som lagts fram vid huvudförhandling inom stängda dörrar

Brottsofferfond

Andréas Andersson ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Mats Molander får ersättning av staten med 150 370 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 104 068 kr arbete
- 14 850 kr tidsspillan
- 1 378 kr utlägg
- 30 074 kr mervärdesskatt

Katarina Edgren Aldefors får ersättning av staten med 140 648 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 93 726 kr arbete
- 15 863 kr tidsspillan
- 2 929 kr utlägg
- 28 130 kr mervärdesskatt

Carin Abrahamsson får ersättning av staten med 86 370 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 55 350 kr arbete
- 12 150 kr tidsspillan
- 1 596 kr utlägg
- 17 274 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

Yrkanden

Stämningsansökan, aktbilaga 50, 2023-04-05, åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Andréas Andersson ska dömas för misshandel enligt 3 kap 5 § brottsbalken.

Gärningsbeskrivning

1.1 MISSHANDEL (5000-K1538893-22)

Andréas Andersson har misshandlat sin 19 månader gamla son Matteo Stern genom att ta ett hårt grepp om nedre delen av hans ansikte. Matteo Stern orsakades smärta och blåmärken. Det hände någon gång mellan den 5 december 2022 och den 8 december 2022 i den gemensamma bostaden på Västergatan 13, Eslöv, Eslövs kommun.

Andréas Andersson begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 50, 2023-04-05, åtalspunkt 2

Åklagaren har begärt att Andréas Andersson ska dömas för mord enligt 3 kap 1 § brottsbalken.

Gärningsbeskrivning

2.1 MORD (5000-K1480263-22)

Andréas Andersson har dödat sin 19 månader gamla son Matteo Stern genom att med kraft trycka hans huvud bakåt/nedåt. Våldet har dels orsakat att Matteo Sterns luftvägar täppts till, dels orsakat honom en påverkan på den förlängda mären och den översta delen av halsryggsmärgen, vilket orsakat hans död. Vidare har Matteo Stern orsakats andnöd, smärta och två revbensfrakturer. Det hände den 9 december 2022 i den gemensamma bostaden på Västergatan 13, Eslöv, Eslövs kommun.

Andréas Andersson begick gärningen med uppsåt.

Ansvarsyrkande i andra hand

SYNNERLIGEN GROV MISSHANDEL och VÅLLANDE TILL ANNANS DÖD, GROVT BROTT

Andréas Andersson har i vart fall genom sitt agerande ovan uppsåtligen misshandlat Matteo Stern och av oaktsamhet orsakat hans död.

Misshandeln är att bedöma som synnerligen grov eftersom Andréas Andersson har visat synnerlig hänsynslöshet genom att utöva livsfarligt våld mot nacken på ett försvarslöst litet barn vars omvårdnad han vid gärningen ensamt ansvarat för såsom vårdnadshavare.

Vållande till annans död är att bedöma som grovt brott eftersom gärningen innefattat ett medvetet risktagande av allvarligt slag.

Häktning m.m.

Åklagaren har begärt att Andréas Andersson ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Sofie Stern har begärt att Andréas Andersson ska betala skadestånd med 194 643 kr. Beloppet avser 60 000 kr sveda och värk, 50 000 kr särskild anhörigersättning, 33 320 kr kostnad för begravning och urnsättning, 48 051 kr förlorad arbetsinkomst, 1 297 kr kostnad för mediciner och 1 975 kr milersättning. Ränta enligt 6 § räntelagen har begärts från den 9 december 2022 på beloppet 161 323 kr, från den 8 februari 2023 på beloppet 28 320 kr samt från den 30 april 2023 på beloppet 5 000 kr, allt till dess full betalning sker.

Melissa Fjell har begärt att Andréas Andersson ska betala skadestånd med 110 000 kr. Beloppet avser 60 000 kr ersättning för sveda och värk och 50 000 kr särskild anhörigersättning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 9 december 2022 tills betalning sker.

Melwin Andersson har begärt att Andréas Andersson ska betala skadestånd med 110 000 kr. Beloppet avser 60 000 kr ersättning för sveda och värk och 50 000 kr särskild anhörigersättning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 9 december 2022 tills betalning sker.

Maximilian Lindström Stern har begärt att Andréas Andersson ska betala skadestånd med 110 000 kr. Beloppet avser 60 000 kr ersättning för sveda och värk och 50 000 kr särskild anhörigersättning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 9 december 2022 tills betalning sker.

Förverkande och beslag

Åklagaren har yrkat att beslaget av en t-shirt, träningsbyxor, kalsonger, strumpor, kängor, jacka och mobiltelefon, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas till Andréas Andersson. (Polismyndigheten, 2022-5000-BG140511.1-8 och 2022-5000-BG140558.1).

Åklagaren har yrkat att beslaget av en body, strumpor, täcke, örngott, madrass och lakan ska bestå tills domen vinner laga kraft. (Polismyndigheten, 2022-5000-BG140530.1-3 och 2022-5000-BG140532.1-3:2).

3. Skäl

ANDRÉAS ANDERSSONS INSTÄLLNING TILL YRKANDENA

Andréas Andersson har erkänt gärningen under åtalpunkt 1 och erkänt misshandel och vållande till annans död avseende åtalpunkt 2. När det gäller sistnämnda åtalpunkt har han utvecklat sin inställning enligt följande.

Han har medvetet med sin ena hand tryckt Matteos huvud bakåt vilket orsakade Matteo andnöd, smärta, skador och även dennes död. Avsikten med handlingen var att Matteo skulle sluta gny/gnälla. Han hade ingen avsikt att allvarligt skada Matteo och han förstod inte heller att handlingen på något sätt kunde vara farlig för Matteo, än mindre livsfarlig. Han hade aldrig agerat på detta sätt om han hade kunnat ana att det skulle sluta så illa som det gjorde. Han medger att handlingen var hänsynslös mot Matteo. Eftersom han varken trott eller förstått att handlingen kunde vara farlig och t.o.m. livsfarlig för Matteo, har han inte visat vare sig särskild eller synnerlig hänsynslöshet. Inte heller har handlingen innefattat ett medvetet risktagande av allvarligt slag.

Andréas Andersson har medgett de särskilda yrkandena.

När det gäller de enskilda anspråken (med undantag för Melissa Fjell har målsägandena biträtt åtalet) har Andréas Andersson förklarat sig inte kunna ta ställning till dessa utan överlämnat dem till tingsrättens bedömning. Förekommande underlag har han emellertid inte ifrågasatt och han har medgett att samtliga målsägande tillhör den ersättningsberättigade kretsen när det gäller rätt till ersättning för sveda och värk samt särskild anhörighetsersättning i anledning av Matteos död.

BEVISNINGEN

Målsägandena Sofie Stern och Melwin Andersson har hörts. Inspelade förhör med Andréas Andersson under förundersökningen har spelats upp och tilläggsförhör har hållits med honom. Vittnena Kevin Mennerberg, Roger Johnsson, Jonas Carlsson, Annica Projkovska, Sixten Persson och Jessica Cederlid har hörts.

Händelserapporter, två vittnesattester upprättade av poliser, PM, protokoll över platsundersökning, fotografier, stillbild, journalanteckningar, protokoll över yttre undersökning av Matteos kropp, rättsmedicinsk obduktion med tvåläkarförfarande, utdrag av närvarosystemet Tempus, analys av mobiltelefon, analysbesked, orosanmälningar, socialtjänstens anteckningar och handlingar hänförliga till några skadeståndsanspråk har lagts fram som skriftlig bevisning.

Ett larmsamtal har spelats upp.

TINGSRÄTTENS BEDÖMNING

Skuldfrågor

Bakgrund

Matteo föddes den 8 maj 2021 och avled tragiskt den 9 december förra året. Han blev bara 19 månader gammal. Vid sin död vägde han 9 kg och var 84 cm lång. På grund av en förlossningsskada bestående i en felvinklad fot kunde han vid sin död ännu inte gå och han hade bara lärt sig säga några få ord. Matteo led av förkylningsastma som gjorde att han hade svårt för att andas när han blev förkyld. Som många förskolebarn var Matteo ofta förkyld och inhalerade medicin för att lindra andningsbesvären. Sofie Stern har berättat att när Matteo var förkyld blev denne mer gnällig än annars och hade svårt för att sova.

Andréas Andersson är 40 år gammal och tidigare ostraffad. Han har tillsammans med Jessica Cederlid sonen Melwin Andersson som är 17 år gammal. Melwin Andersson bor hos sin mor. Andréas Andersson har tillsammans med en annan kvinna sex år gamla Melissa Fjell som bor med sin mor.

Sofie Stern har från ett tidigare förhållande sonen Maximilian Lindström Stern som är nio år gammal och som bor hos henne. Sofie Stern och Andréas Andersson har tidigare varit ett par och när deras gemensamme son Matteo föddes hade de varit ihop i ungefär tre år. Kort efter Matteos födelse separerade de. Andréas Andersson hade inledningsvis ingen egen bostad och hade därför umgänge med Matteo korta stunder antingen utomhus eller i Sofie Sterns hem. Umgänget utökades senare till helgumgänge och Andréas Andersson hade även hand om Matteo när Sofie Stern arbetade. När Andréas Andersson fick en egen lägenhet i oktober 2021 övergick umgänget till ett i princip växelvist boende för Matteo som då var fem månader gammal. Även om Sofie

Stern och Andréas Andersson kunde enas i frågor som gällde sonen så förekom det mindre bråk och tjafs dem emellan.

Andréas Anderssons psykiska mående.

Jessica Cederlid och Sofie Stern har båda berättat att Andréas Andersson under den tid de sammanlevde med denne var välmående såvitt de kunde bedöma. Utrett är emellertid att Andréas Andersson under flera års tid lidit av återkommande depressioner som han medicinerat för. Vidare att han flera gånger självmant och utan att först konsultera läkare avslutat den medicinering som han var ordinerad med följd att hans mående försämrats.

Andréas Anderssons ekonomi har under en längre tid varit ansträngd och han har mycket stora skulder. Under våren 2022 kom hans psykiska mående att väsentligt försämrats.

Den 11 april 2022 lämnade Sofie Stern Matteo till Andréas Andersson på morgonen. Hon märkte inget konstigt med Andréas Andersson.

Andréas Andersson och Melwin Andersson hade tillsammans med släktingar en familje chatt. Melwin Andersson hade berättat för Jessica Cederlid att Andréas Andersson flera gånger skrivit märkliga saker i chatten. Under förmiddagen den 11 april var Melwin Andersson inne på chatten där Andréas Andersson gjort inlägg som gjorde honom rädd. Jessica Cederlid tittade i chatten och förbjöd sedan Melwin Andersson att delta vidare i chattgruppen. Medan Jessica Cederlid tittade i chatten lade Andréas Andersson in ett nytt inlägg i form av en video som hon upplevde som obehaglig. Eftersom hon befarade att Andréas Andersson hade Matteo hos sig ringde hon upp Andréas Andersson. Han uppträdde så pass märkligt under samtalet med henne, sade sig teleportera och höll på med att stoppa kriget i Ukraina, att hon ringde 112. Jessica Cederlid bad larmoperatören att få vara med under samtalet för att förvissa sig om att Matteo levde, det har hon berättat. Av händelserapporten framgår att Jessica Cederlid till larmoperatören uppgav att Andréas Andersson hade sagt sig ha ett skärp runt halsen men att dennes döde far tagit bort skärpet.

Polis och ambulans beordrades till Andréas Anderssons bostad där också Matteo befann sig. Andréas Andersson och polisen ringde Sofie Stern som hämtade Matteo. Andréas Andersson följde frivilligt med ambulansen och han fördes till vuxenpsykiatrins akutmottagning och blev

sedan inlagt för vård. Sofie Stern underrättades om detta. Polis, ambulanspersonal och vuxenpsykiatri gjorde orosanmälningar till socialnämnden.

Utredningen visar att Andréas Andersson, som var psykotisk, vårdades enligt LPT fram till den 17 maj 2022. Hur illa det var med Andréas Andersson under vårdtiden informerades inte Sofie Stern om. När Andréas Andersson skrevs ut var han, såvitt framkommit, väl medicinerad och hade en vårdplanering att följa. Andréas Andersson skulle ha kontakt med den psykiatriska öppenvården i Eslöv. En tid efter utskrivningen blev Andréas Andersson kontaktad av en socialsekreterare som påtalade vikten av att han inte skulle vara ensam med Matteo om han mådde dåligt och kände sig instabil. Andréas Andersson hade viss kontakt med öppenvården under sommaren men sedan slutade han att sköta denna kontakt och gjorde sig onåbar. Andréas Andersson slutade också att ta sina mediciner och blev alltmer deprimerad. Att det förhöll sig så berättade han inte för någon.

Matteos umgänge med fadern.

Sofie Stern, som var omedveten om den avbrutna vårdkontakten och att Andréas Andersson slutat ta sin medicin, såg inget hinder i att far och son återupptog kontakten i september månad. Därtill kom att socialförvaltningen gav besked om att det var hon som fick bedöma om Andréas Anderssons tillstånd var sådant att det lämpade sig med umgänge. Inledningsvis deltog Sofie Stern, som uppfattade Andréas Andersson som frisk, vid de umgängestillfällen som därpå följde och Andréas Anderssons dotter Melissa var också med. Efter en utvärdering övergick umgänget till varannan helg för att slutligen i oktober 2022 övergå till umgänge varannan vecka med byte företrädesvis på Matteos förskola.

Matteos sista vecka i livet.

På morgonen måndagen den 5 december var Matteo lite förkyld men inte värre än att Sofie Stern, som skulle arbeta, bedömde att det gick att lämna sonen på förskolan. Annica Projkovska, Matteos förskolelärare, har omvittnat att Matteo var förkyld och att han under dagen fick allt svårare för att andas. Den medicin som förskolan skulle ge Matteo vid andningsbesvär hade ingen verkan. Annica Projkovska valde då att ringa Sofie Stern. När denna inte svarade ringde Annica Projkovska till Andréas Andersson. Det var Andréas Andersson som skulle ha sonen boende hos sig den veckan. Han hämtade Matteo. Annica Projkovska har berättat att hon uppfattade Andréas

Andersson som sitt vanliga jag. Hon kunde inte se att Matteo hade några blåmärken på kroppen när denne lämnade förskolan.

Det är klarlagt att Andréas Andersson och Matteo under perioden den 5 till den 9 december inte lämnade Andréas Anderssons bostad och att de båda var ensamma i bostaden. Matteo var sjuk och Andréas Andersson gav sonen alvedon och medicin mot andningsbesvär. Det är utrett att Andréas Andersson någon gång mellan den 5 och den 8 december, högst troligt den 6 december såsom Andréas Andersson berättat, när Matteo inte ville äta tog ett tag med sin ena hand om Matteos kinder och klämde till. Sofie Stern hade viss kontakt med Andréas Andersson under den veckan för att höra hur Matteo mårde. Den sista kontakten Sofie Stern hade med Andréas Andersson var den 8 december då den sistnämnde berättade att Matteo inte hade fått i sig så mycket mat, att sonen fått alvedon samt att denne just då sov. Sofie Stern har berättat att hon tidigare vid ett flertal tillfällen hade sagt åt Andréas Andersson att berätta för henne om han mårde psykiskt dåligt och att hon i så fall kunde ta hand om Matteo. Vidare att hon skulle stoppa umgänget om Andréas Anderssons psykiska hälsa sviktade.

Tanken var att Andréas Andersson skulle hämta sin dotter Melissa den 9 december för att ha umgänge även med henne. Det blev emellertid aldrig så.

Den 9 december kl 11.22 ringde Andréas Andersson 112 och berättade sammanfattningsvis följande för larmoperatören och SOS. Han hade för en halvtimme sedan eller något sådant, kanske för en timme sedan, haft ihjäl/ dödat sin son som var 18 månader gammal. Han var helt säker på att sonen, som låg i sin spjäsäng, var död. Han förklarade att han hade tagit ett strypgrepp på sonen genom att vinkla sonens huvud bakåt så att sonen inte fick luft. Andréas Andersson sade sig ha utfört HLR på sonen under tio minuters tid. Andréas Andersson var under samtalet helt lugn.

Av utredningen framgår därefter följande.

Andréas Andersson satt kvar i soffan i vardagsrummet när räddningstjänsten, som hade kortast framkörningsväg, först anlände till platsen. Brandmannen Kevin Mennerberg och brandbefälet Roger Johnsson blev insläppta i lägenheten av Andréas Andersson som fortfarande talade i telefon med SOS. Andréas Andersson berättade för Kevin Mennerberg att Matteo låg i sin säng därefter satte sig den förstnämnde i soffan. Såväl Kevin Mennerberg som Roger Johnsson har beskrivit Andréas Andersson som lugn.

Kevin Mennerberg har omvittnat att Matteo låg på rygg med armarna uppåt i spjäsängen. Barnet var blekt och stilla. Matteo, som hade blåmärken på kinderna och halsen, var inte varm utan bara ljummen. Kevin Mennerberg lyfte upp Matteo och placerade denne på en matta och påbörjade barn-HLR. När Kevin Mennerberg efter fem till femton minuters HLR fick höra att ambulans var på plats lyfte han försiktigt upp Matteo och bar ner denne till ambulansen. Kevin Mennerberg har berättat att Matteo inte i något skede uppvisade livstecken. I ambulansen och under färden in till akuten fortsatte man med HLR. Inte heller i detta skede uppvisade Matteo några livstecken. Kl 12.18 avslutades HLR på akuten och Matteo dödförklarades.

Jonas Carlsson var en av de poliser som grep Andréas Andersson i dennes lägenhet. Han har beskrivit Andréas Andersson som lugn och tämligen apatisk med tom blick. Efter gripandet överlämnade Jonas Carlsson Andréas Andersson till några kollegor som körde Andréas Andersson till polisstationen. Under färden till polisstationen och därefter i arresten uppvisade Andréas Andersson samma lugn som tidigare. Utredningen visar att han var helt nykter.

Medan Jonas Carlsson och några kollegor knackade dörr i fastigheten anlände Sofie Stern till platsen. En av Sofie Sterns vänner hade nämligen ringt henne eftersom vännen noterat att polis, ambulans och räddningstjänst befann sig utanför det hus där Andréas Andersson bor. Sofie Stern pratade med Jonas Carlsson som i det läget fått reda på att Matteo var död och han gav henne det fruktansvärda beskedet att hennes son inte längre levde.

Andréas Andersson anhölls och häktades sedermera. Under häktetiden vistades han under sex dagars tid på vuxenpsykiatri i Helsingborg och där gjordes bedömningen att Andréas Andersson inte var psykotisk.

Vid ett av de polisförhör som hölls med Andréas Andersson visade denne på en docka hur han gick till väga när han böjde Matteos huvud bakåt. Av inspelningen av förhöret framgår att Andréas Andersson satte Matteo på sitt högra knä så att sonens ansikte var vänt mot honom. Vidare att Andréas Andersson därefter lade sin vänstra hand om Matteos rygg samtidigt som han med sin högra hand tryckte Matteos huvud bakåt.

Inspektion och rättsmedicinsk obduktion av Matteos kropp samt rättsläkaren Sixten Perssons uppgifter.

Redan på eftermiddagen den 9 december kallades Sixten Persson från rättsmedicin till barnsjukhuset och han inspekterade Matteos kropp. Matteo hade på båda sidor av munnen, vid det undre käkbenet blåmärken med en svag gulaktig kontur runt. Blåmärkena var ca 2 x 1,5 cm och var mer framträdande på höger sida. På Matteos hals kunde två avlånga gulaktiga blåmärken ses, det ena centralt på halsen och det andra till höger. Märkena var ca 1 cm långa och 0,3 cm breda.

Den 13 december utförde Sixten Persson en utvidgad rättsmedicinsk obduktion i vilken flera specialundersökningar ingick. Sixten Persson hade innan undersökningen tagit del av den del av ett inspelat förhör i vilket Andréas Andersson på en docka visar hur han böjde Matteos huvud bakåt, mer om detta nedan. I utlåtandets sammanfattning kan följande läsas.

att den döda kroppen företett skador med utseende av att vara färska i form av
hjärsvullnad och små blödningar i hjärnhinnorna i nivå med förlängda
märgen och de tre översta halskotorna (neuropatologisk undersökning) samt
mjukvävnadsblödning i anslutning till de två översta halskotorna (nr 100);

att kroppen vidare företett skador med utseende av att vara färska i form av
högersidiga revbensfrakturer med kringliggande blödningar (nr 94),
blödningar under muskelhinnorna på den nedre delen av ryggen (nr 98);

att kroppen vidare företett ytterligare skador med utseende av att vara färska i form av
blåmärke och underhudsblödning till höger i hårbotten (nr 7, 51), små hudavskrapningar i
ansiktet (19, 21), mjukvävnadsblödning till vänster på halsens framsida (nr 60), hudblödningar
i nacken (nr 28), blåmärke på höger överarm (nr 33), blåmärken på bålen (nr 37),
hudavskrapningar på den övre delen av ryggen (nr 40);

att kroppen vidare företett skador med utseende av att ej vara färska i form av
hudavskrapningar till höger i hårbotten (nr 6), blåmärken och hudavskrapningar i ansiktet
(nr 12, 15-18, 20, 96), blåmärken på halsen (nr 25-27, 58), hudavskrapning på höger hand
(nr 31), blåmärken på bålen (nr 38), blåmärke på vänster ben (nr 46);

att kroppen vidare företett fynd av mer ospecifik karaktär i form av små mängder
utådrat blod i tinningmusklerna (nr 52), en ökad mängd vätska i höger lungsäck (nr 70),
lindrig fettilagring i levern (mikroskopisk undersökning);

att kroppen vidare företett tecken på företagna akutmedicinska åtgärder
(nr 30, 36, 43, 44, 47, 48);

att vid **rättskemisk undersökning** påvisats

beta-hydroxy-butyrat (ett ämne som bildas i kroppen vid
ämneseomsättningsrubbingar såsom bristande födoämnesintag och diabetes) i
hjärtblod i en något förhöjd koncentration, negativ läkemedels- och drog-

screening i lårblod, ingen förekomst av glukos i ögonvätska vilket talar emot att blodsockernivån var sjukligt förhöjd vid dödens inträde;

att vid **neuropatologisk undersökning** vidare påvisats fynd i form av möjliga tecken på nervcellspåverkan i hjärnans centrala del samt ställvis förlust av celler i hjärnans naturliga hål mm, vilka ej närmare kan bedömas;

att vid **ögonpatologisk** undersökning påvisats normala fynd utan några blödningar;

att de i första att-satsen omnämnda blödningar i hjärnhinnorna i nivå med förlängda märgen och de tre översta halskotorna och mjukvävnadsblödningen i anslutning till de två översta halskotorna bedömes ha uppkommit genom mekanisk påverkan vilket kan vara ett indirekt tecken på påverkan av förlängda märgen och den översta delen av halsryggmärgen där skador ej nödvändigtvis ses i den akuta fasen om individen avlider snabbt;

att en kraftig bakåtböjning av nacken på små barn även kan ge upphov till en sammanpressning av den för åldern elastiska och smala luftstrupen och därmed tilltäppning av luftvägarna samt möjligen även kompression av halsens och nackens blodkärl med försämrad blodtillförsel till hjärnan;

att vid den rättsmedicinska obduktionen och efterföljande undersökningar ej påvisats några andra fynd som kan förklara dödsorsaken;

att de i andra att-satsen omnämnda revbensfrakturema och blödningar under muskelhinnorna på den nedre delen av ryggen kan ha uppkommit i samband med livräddande åtgärder i form av hjärtlungräddning, men de revbensfrakturer som är belägna på ryggsidan nära ryggraden har dock företett en något atypisk lokalisation för hjärtlungräddning och vidare är de ensidigt belägna, därför är det möjligt att dessa frakturer uppkommit till följd av annan persons våldsverkan såsom vid tryck mot bålen;

att de tredje att-satsen omnämnda skadorna har uppkommit genom trubbigt eller trubbigt skrapande våld där det inte kan avgöras om de tillfogats honom av annan persons våldsverkan eller på annat sätt;

att de i fjärde att-satsen omnämnda skadorna har företett ett utseende som talar för att åtminstone de i ansiktet och halsen tillfogats honom av annan persons våldsverkan;

att den sammantagna skadebilden av de i första att-satsen omnämnda skadorna i samverkan med frånvaron av andra fynd som kan förklara dödsfallet kan tala för att **dödsorsaken** var mekanisk påverkan på den

förlängda mären och den översta delen av halsryggmärgen, möjligen i samverkan med kvävning till följd av tilltäppning av luftstrupen och kompression av halsens och nackens blodkärl; samt

att om uppgiften stämmer att det föreläggat en kraftig bakåtböjning av huvudet med ett tidsmässigt samband mellan detta våld och dödens inträde stärker detta bedömningen av dödsorsaken och då kan hävdas att dödsfallet orsakats av annan persons våldsverkan.

Sixten Persson har därutöver vid huvudförhandlingen lämnat följande uppgifter i sammanfattning.

Vid undersökningen av kroppen fann han tre huvudgrupper av skador som tål att omnämnas och klargöras. Den viktigaste gruppen är den som nämns i den första att-satsen i utlåtandet. Gruppen avser bland annat blödningar i hjärnhinnorna kring den förlängda mären och den översta delen av halsryggmärgen samt mjukvävnadsblödningar i muskulaturen i anslutning till de två översta halskotorna. I den tionde att-satsen i utlåtandet för han ett resonemang om blödningarna där han skriver att blödningarna har uppkommit genom någon form av våld, någon mekanisk påverkan, som till exempel en kraftig böjning av halsen eller nacken framåt eller bakåt och som kan vara ett indirekt tecken på att det även har föreläggat en påverkan eller skada på den förlängda mären och den översta delen av halsryggmärgen. Den här delen av det centrala nervsystemet innehåller väldigt mycket av de vitala, livsuppehållande funktionerna i en människokropp. I den förlängda mären finns till exempel centra för andning, blodtryck, hjärtrytm och vakenhet. Det är alltså en väldigt känslig del av hjärnstammen. Det är vidare så att halsmuskulaturen hos barn inte är helt utvecklad jämfört med vad som händer i tonåren och längre fram. Det är därför svårare för ett mindre barn att stå emot yttre våld som till exempel en kraftig bakåtböjning av huvudet. Halsryggen hos barn är dessutom betydligt mer elastisk än hos vuxna, delvis på grund av att ligamenten/bindvävsstråken mellan halskotorna är betydligt mer töjbara och delvis eftersom skelettet (kotorna) inte är helt förbenade utan till vissa delar består av brosk. Halsryggen (de bärande delarna - kotorna med ligament) tål ett böjande våld i mycket högre grad än den förlängda mären och halsryggmärgen som finns inuti. Den kliniska erfarenheten på sjukhus är att man, hos barn som har drabbats av olyckor och på annat sätt har skadat den övre delen av nacken eller halsryggen, i en tredjedel av fallen inte ser några skador/frakturer på själva halsryggen (på kotorna) på röntgenundersökningen. Barnen har dock ändå skador på halsryggmärgen och den förlängda mären. I Matteos fall fanns det blödningar i hinnorna i nivå med den förlängda mären och den översta delen av halsryggmärgen. Neuropatologen och han själv kunde dock inte vid undersökningen påvisa några skador i den förlängda mären eller halsryggmärgen. Som påpekats i utlåtandet beror detta dock på att det, för att man makroskopiskt

eller mikroskopiskt ska kunna se skadorna, måste gå en viss tid. Hans erfarenhet av komplicerade halsryggsskador – då typexemplet är motorcykelolyckor där man brutit halskotorna – är att när han tittar i mikroskop på själva ryggmärgen i olika snitt så kan han inte upptäcka några skador. Detta beror på att det, med de metoder som står tillbuds, krävs några timmars överlevnad för att specialfärgningarna ska kunna påvisa att det finns skador på nervcellerna och framför allt deras utskott. Likaså kan blödningar ibland uppträda först efter ett tag. I Matteos fall genomgick kroppen en skiktröntgenundersökning före obduktionen. Röntgenläkarna kunde påvisa en vätskeansamling eller svullnad i den översta delen av halsryggraden i anslutning till vad man kallar den andra halskotans tand. Röntgenläkaren ansåg att det möjligen kan tyda på någon form av skada inuti ryggradskanalen. Det som styrker att Matteo har fått och avlidit av en halsryggmärgsskada är att varken han eller annan som deltagit i undersökningen har funnit några andra förklaringar till dödsorsaken. Om uppgifterna stämmer om att Matteos huvud böjts kraftigt bakåt och att det finns ett tidsmässigt samband mellan denna bakåtböjning och dödens inträde så styrker det ytterligare att Matteo avlidit till följd av en halsryggmärgsskada och på så sätt blivit bragd om livet. Hos barn är halsmuskulaturen inte helt utvecklad och huvudet är inte så stadgat. Matteo var 18 månader gammal och hade viss stadga i halsmuskulaturen men inte alls i paritet med en vuxen. En kraftig bakåtböjning av nacken på små barn kan även ge upphov till en sammanpressning av den för åldern elastiska och smala luftstrupen och därmed tilltäppning av luftvägarna samt möjligen även kompression av halsens och nackens blodkärl med försämrad blodtillförsel till hjärnan. Det krävs ett tidsmässigt samband mellan det hela. Om man täpper igen luftstrupen får man lufthunger. Om dödsorsaken skulle vara tilltäppning eller tillklämning av luftstrupen tar det någon minut innan medvetslösheten inträder. När det gäller att man täpper igen blodkärnen blir det mera en strypningseffekt av det och det är lite osäkert med små barn. Men åtstramning kring halsen ger både hos barn och vuxna, blodstockning i form av de punktformade blödningarna – petekier – som man ser i ögonens bindehinnor och i munslemhinnan och bakom öronen. Det såg han inte på Matteo. Men möjligtvis om ryggmärgen har klämts och blivit skadad kan det ha bidragit till döden, men han tror inte att det är den huvudsakliga anledningen till Matteos död. Petekier kommer relativt momentant, det är svårt att säga exakt hur lång tid det tar men vid strypvåld generellt är det ett antal sekunder eller lite mer. Det är möjligt att det har bidragit men det är mer ett teoretiskt resonemang han har utifrån de anatomiska förutsättningarna. Det är inte möjligt att ange hur stor kraft som krävs för att orsaka den påvisade ryggmärgsskadan men det är fråga om en icke oansenlig kraft. Han har inte tidigare, varken i läroböcker eller i medicinska artiklar, stött på våld mot ett barn genom kraftig bakåtböjning av huvudet. Det finns två fynd som bör påpekas särskilt. Det är hudblödningarna i Matteos nacke som är märkligt lokaliserade. De stämmer överens med det hudveck som bildas när ett huvud böjs bakåt, möjligen

samtidigt med att något klädesplagg trycks mot huden. Det andra fyndet är två färskas skador på den högra delen av hårbotten. Det rör sig dels om ett blåmärke, dels en underhudsblödning, nr 7 och 51. När man tittar på rekonstruktionsvideon kan man se att det sätt Andréas Andersson visar att han höll med handen om Matteos huvud och tryckte till innebär att Andréas Anderssons fingrar kan ha orsakat dessa om än mindre skador. Det Andréas Andersson berättat om att han tryckte tills det tog emot kan stämma. Man har böjbarheten i ryggraden med ligamenten och de mjuka kotorna men sen tar det emot. Om man hypotetiskt skulle trycka till ytterligare i det läget hade det nog kunnat påvisas genom frakturer på kotorna.

Den andra gruppen skador är de högersidiga revbensfrakturerna och blödningarna under muskelhinnorna på ryggen. Dessa skador kan ha uppkommit i samband med de livräddande åtgärderna men revbensfrakturerna har en något atypisk lokalisation för HLR och är dessutom ensidigt belägna. När det gäller barn och revbensfrakturer i samband med hjärt- och lungräddning finns det olika skolor. I litteraturen sägs att barn (spädbarn och mindre barn) som får hjärt- och lungräddning kan få revbensfrakturer men det finns ingen enighet i hur många procent av fallen. Traditionellt har ansetts att revbensfrakturer som är belägna på ryggsidan, alltså nära ryggraden, inte uppkommer i samband med hjärt- och lungräddning. I några artiklar på senare tid sägs att man visst kan få revbensfrakturer på ryggsidan i samband med hjärt- och lungräddning. Han har under årens lopp obducerat en del barn som genomgått hjärt- och lungräddning och har inte sett särskilt många frakturer på revbenen överhuvudtaget om barnen fått hjärtkompressioner och han har aldrig sett dorsala revbensfrakturer, det vill säga revbensfrakturer mot ryggsidan. På rekonstruktionsvideon visar Andréas Andersson att denne håller Matteo med ett grepp om Matteos rygg koncentrerat till högersidan och huvudet pressas bakåt med höger hand. Hans uppfattning är att det är mer sannolikt att revbensfrakturerna och blödningarna vid muskelhinnorna har uppkommit till följd av Andréas Anderssons grepp än att de har varit en följd av hjärt- och lungräddning.

Den tredje gruppen av skador är de med utseende av att inte vara färskas. Det är bland annat blåmärken och hudavskrapningar i ansiktet samt blåmärkena på halsen. De omnämns i den fjärde att-satsen. Skadorna har haft ett utseende som talar för att de tillfogats av annan person. Det är både mängden av skador och lokalisationen av dem som inte är av det slag man ser till följd av ett barns normala aktivitet. Han har tagit del av att Andréas Anderssons berättelse om hur denne tog Matteo om kinderna på tisdagen den 6 december. Blåmärkena i ansiktet, en del rundade och en del lite större och "blaffigare" har ett utseende av att ha uppkommit genom tryck av fingrar och eventuellt rivning med naglar. Det finns tre blåmärken på halsen också. Andréas Anderssons

har uppgett att Matteo vid samma eller ungefär vid samma tillfälle hade en haklapp kring halsen som han lossade. Blåmärkena är rundade och talar snarare för att de uppkommit med tryck av fingrar än genom tryck av föremål. Det skulle emellertid kunna vara så att Andréas Andersson tryckt med fingrarna när denne lossade på haklappen. Skadorna har ett utseende att vara någon eller några dagar gamla. Det är väl förenligt med att de uppkom den 6 december. Beträffande frågan om hur mycket kraft som kan ha varit bakom kan sägas att man har fått klämma till ordentligt om kinderna för att så pass stora blåmärken ska uppstå. Ett så litet barn har inte lättare än en vuxen person att få blåmärken. Barns hud är emellertid mer genomskinlig varför blåmärkena syns bättre. De tre blåmärkena på halsen har också ett utseende att vara någon eller några dagar gamla, vilket är förenligt med att de uppkommit samtidigt som skadorna i ansiktet eller i tiden däromkring.

Att det finns en något förhöjd koncentration av Beta-hydroxi-butytrat (BHB) tyder på en viss surgörning av kroppen. Det kan bero på olika saker t. ex. bristande näringstillförsel. 210 mikrogram är en klar förhöjning som skulle kunna förklaras av att Matteo inte hade ätit de senaste dagarna.

Andréas Anderssons uppgifter i sammanfattning.

När han i april månad befann sig på psykiatrisk klinik trodde han att han kunde teleportera och ta sig in i Putins hjärna för att få slut på kriget i Ukraina. Efter avslutad behandling mådde han bra. Det var som att han hade fått livet och de positiva tankarna tillbaka. Efter sommaren började han må sämre. De negativa tankarna kretsade kring hans dåliga ekonomi och livet i stort och smått. Han hade även självmordstankar. Han slutade ta sin medicin eftersom den ändå inte gjorde någon större skillnad. Han borde berättat detta för Sofie Stern. Det var förmodligen bara hans mor som kände till att han mådde dåligt.

I december 2022 hade han sedan några månader tillbaka tankar som surrade om hur han skulle lösa ekonomin. Julafton närmade sig och julklappar skulle köpas. Han och barnen skulle fira jul hos hans syster. Han mådde psykiskt dåligt men bad inte någon om hjälp med barnen.

Under den nu aktuella veckan hade Matteo knappt ätit utan bara druckit. När Matteo på tisdagen spottade ut den mat han hade gett sonen blev han frustrerad, irriterad och tog ett tag om Matteos käkar. Matteo fick blåmärken på kinderna och grät en smula. Han tröstade sonen och kände ånger. Han tänkte inte på att det var olämpligt att han hade hand om Matteo och trodde att blåmärkena

skulle försvinna innan han lämnade Matteo till Sofie Stern. Han borde bett Sofie Stern om hjälp men han tar ogärna hjälp av andra. Han har aldrig tidigare gjort så mot Matteo. Dock har det hänt att han gett Matteo smäll på fingrarna eller dragit denne i öronen när denne pillat på något otillåtet. En dag den veckan märkte han att haklappen satt för hårt runt Matteos hals varför han lossade på den.

När Sofie Stern ringde honom den 8 december kändes allt bra med Matteo. Sonen låg just då och sov. Han berättade inte för Sofie Stern att hans psykiska mående var dåligt eller att han tagit ett grepp om Matteos kinder.

Den 9 december sov han och Matteo länge. Han försökte sedan få i Matteo lite mat men sonen ville inte äta. Han var mer frustrerad än tidigare över att Matteo inte ville äta. Han gick tillbaka till sovrummet och satte Matteo på golvet för att sonen skulle pigga till. Matteo var gnälligare än vad denne hade varit tidigare under veckan. Det enda han ville var att få tyst på Matteo. Vad han tänkte minns han inte men, i stället för att trösta Matteo, lyfte han upp sonen, satte sig på sängen och placerade Matteo på sitt högra knä. Han tryckte sedan under 10 till 20 sekunder bakåt och nedåt med sin högra hand mot Matteos panna så att dennes huvud och överkropp böjdes bakåt tills det i stort sett ”tog stopp”. Under tiden ”stöttade” han med sin vänstra hand som han höll om Matteos rygg. På en skala ett till tio var kraften i trycket en femma. Syftet var att få tyst på Matteo och denne slutade gnälla när han tog greppet. Under tiden han tryckte Matteos huvud bakåt höll han delvis sin blick riktad mot köket, delvis mot Matteo vars ögon snurrade. Han är säker på att han inte tänkte att han ville att Matteo skulle dö. Sonen sprattlade med armar och ben och stretade emot lite. Till slut tuppade Matteo av och blev livlös. Han släppte då sitt grepp. Matteos läppar var väldigt blå och huden blek. Varför han gjorde som han gjorde vet han inte. Det måste ha slagit slint. Han tänkte nog inte på att det fanns en risk för att Matteo skulle dö när han förde dennes huvud bakåt. Efteråt lade han Matteo på golvet och försökte göra HLR på sonen genom inblåsningar men det hjälpte inte. Han förstod nog redan då att Matteo var död. Han kunde inte känna någon puls. ”Jag tänkte på va fan jag gjort alltså” och blev panikslagen.

Han lade Matteo i dennes spjäsäng. Han gick i ren panik rundor i lägenheten innan han efter ca 30 minuter ringde 112 och berättade att han haft ihjäl sin son. Han satte sig i soffan och pratade med larmoperatören till dess räddningstjänsten anlände.

Han förstår inte hur han kunnat försätta sig i denna situation. Naturligtvis har han ångest över det inträffade. Det är en mardröm. Han hade ingen avsikt att döda Matteo.

Tingsrättens bedömning av skuldfrågorna.

Åtalspunkt 1

Andréas Anderssons erkännande av gärningen stöds av den rättsmedicinska undersökningen och av Sixten Perssons uppgifter. Det är därför bevisat att Andréas Andersson någon gång under den tidsintervall som anges i gärningsbeskrivningen misshandlat Matteo på det sätt åklagaren påstått. Brottet är begånget mot ett litet sjukt och försvarslöst barn i barnets hem av dess egen far och vårdnadshavare. Det har, enligt vad Sixten Persson omvittnat, rört sig om ett tämligen kraftfullt grepp om Matteos kinder. Mot den bakgrunden är brottet att bedöma som en misshandel av normalgraden, vilket brott Andréas Andersson döms för.

Åtalspunkt 2

Andréas Andersson var ensam med Matteo i bostaden under perioden den 5 till den 9 december och det är bara Andréas Andersson som kunnat belysa vad som ledde till att Matteo dog. Andréas Andersson har i samtliga förhör som hållits med honom konsekvent berättat om händelseförloppet och hans uppgifter får betydande stöd av utredningen i övrigt främst den rättsmedicinska utredningen och Sixten Perssons uppgifter. Det är därför utrett att det var Andréas Andersson som orsakade Matteos död genom att med betydande kraft trycka pojkens huvud bakåt och nedåt så att dels Matteos luftvägar täpptes till, dels orsakade denne en påverkan på den förlängda mären och den översta delen av halsryggmärgen. Vidare orsakades Matteo andnöd och smärta. Därutöver anser tingsrätten det genom Sixten Perssons uppgifter bevisat att Matteo genom Andréas Anderssons agerande vid gärningen orsakade sonen även två revbensfrakturer till höger på ryggsidan.

Frågan är om Andréas Andersson haft uppsåt att döda Matteo eller bara, som han själv hävdar, uppsåtligen misshandlat sonen och av oaktsamhet vållat dennes död.

Det är omständigheterna som förelåg i gärningsögonblicket som är avgörande för bedömningen av om Andréas Andersson haft uppsåt att döda Matteo men omständigheterna såväl före som efter gärningen kan inte anses helt betydelselösa.

Det förhållandet att Matteo var sjuk, gnällig och inte ville äta hade redan tidigare i veckan gjort Andréas Andersson, som var i psykisk obalans, frustrerad och irriterad så till den grad att han misshandlade sonen. Detta fick uppenbarligen inte Andréas Andersson att ifrågasätta sin egen

föräldraförmåga för stunden. Annan slutsats kan inte dras än att hans frustration och irritation stegrades under veckan och kulminerade på förmiddagen den 9 december då han fick nog. Andréas Andersson ville enligt egen uppgift få tyst på sonen som gnällde och grät. Det måste ha varit fullständigt klart för Andréas Andersson att han inte skulle kunna uppnå detta mål genom att utsätta sonen för våld. I stället för att trösta Matteo lyfte således Andréas Andersson upp sonen och satte denne på sitt knä, höll sin vänstra hand bakom Matteos rygg och pressade med den mot Matteos rygg medan han tryckte Matteos huvud med betydande kraft bakåt och nedåt. Att Andréas Andersson, som är en normalbegåvad person, var fullt på det klara med att sådant våld mot ett litet barns nacke är livsfarligt är uppenbart. Andréas Andersson upphörde inte med sina förehavanden när han uppnått sitt mål att få tyst på Matteo, som dessförinnan hade sprattlat med armar och ben, utan fortsatte att trycka sonens huvud bakåt tills det tog stopp och Matteo blev livlös. Det redovisade talar med styrka för att Andréas Andersson i gärningsögonblicket impulsivt agerat med avsikt att döda Matteo. Det förhållandet att Andréas Andersson efteråt, när han insett vad han gjort, må ha gjort ett försök till HLR påverkar inte nämnvärt bedömningen. Han lade sonen i spjålsängen och dröjde lång tid innan han ringde 112. I de kontakter Andréas Andersson hade med andra direkt efter gärningen uppvisade han inte några känslouttryck alls. Sammantaget leder det redovisade till att tingsrätten finner det ställt utom rimligt tvivel att Andréas Andersson just där och då agerat med avsikt att döda Matteo. Andréas Andersson kan alltså inte undgå ansvar för att uppsåtligen ha dödat Matteo. Omständigheterna är inte sådana att brottet kan anses som mindre grovt. Andréas Andersson döms därför för mord.

Påföljdsfrågan

Andréas Andersson är tidigare ostraffad. En genomförd rättspsykiatrisk undersökning visar att han varken vid gärningen eller vid undersökningen led av en allvarlig psykisk störning. Något skäl till särbehandling vid påföljdsbestämningen finns alltså inte.

Straffet för mord är fängelse på viss tid, lägst tio och högst arton år, eller på livstid. Utgångspunkten för straffet för mord är brottets straffvärde. Vid bedömningen av straffvärdet ska beaktas den skada, kränkning eller fara som gärningen inneburit, vad den tilltalade insett eller borde ha insett samt de avsikter och motiv som hen haft. Vilken form av uppsåt som har förelegat får därför stor betydelse. Brott begånget med avsiktssuppsåt, som här är fallet, har normalt ett högre straffvärde än ett brott som begås med likgiltighetsuppsåt. På liknande sätt har ett instrumentellt brott ett högre straffvärde än en impulshandling. Domstolen ska också beakta om det finns några försvårande eller förmildrande omständigheter.

Efter den ändring i 3 kap 1 § brottsbalken som trädde i kraft den 1 januari 2020 är utgångspunkten att mord ska anses ha ett straffvärde som motsvarar fängelse i sexton år om det vare sig finns några försvårande eller förmildrande omständigheter. Syftet med ändringen var att mord skulle föranleda livstids fängelse i betydligt större utsträckning än tidigare. I lagtexten markeras detta genom att det som skäl för livstids fängelse särskilt ska beaktas om gärningen föregåtts av noggrann planering, präglats av särskild förslagenhet, syftat till att främja eller dölja annan brottslighet, inneburit svårt lidande för offret eller annars varit särskilt hänsynslöst. Det är i detta fall de två sista omständigheterna som enligt tingsrättens uppfattning talar för ett livstidsstraff.

En gärning kan enligt förarbetena till tidigare nämnda lagändring anses särskilt hänsynslös exempelvis på grund av att den riktar sig mot en närstående, att brottsoffret har befunnit sig i en skyddslös ställning, att brottet utförts i offrets hem, att brottet förövats inför ögonen på närstående till offret eller att gärningsmännen har varit i numerärt överläge.

Det är uppenbart att gärningen inneburit svårt lidande för Matteo och även att denne känt stark dödsångest. Matteo har blivit dödat av sin egen far i vars vård han var. Brottet är begånget i Matteos hem där han borde kunna känna sig trygg. Ett mer skyddslöst offer än Matteo är svårt att föreställa sig. Det har rört sig om ett 19 månader gammalt medtaget sjukt barn som inte haft någon som helst möjlighet att värja sig mot förövaren. Gärningen som helhet präglas enligt tingsrättens bedömning av särskild hänsynslöshet. Några förmildrande omständigheter eller billighetsskäl bedöms inte föreligga. Omständigheterna sammantagna är därmed sådana att ett livstidsstraff är befogat. Påföljden bestäms till fängelse på livstid.

Skadeståndsfrågor

Andréas Andersson har vitsordat att samtliga målsägande hör till den ersättningsberättigade kretsen när det gäller ersättning för sveda och värk och särskild anhörigersättning i anledning av närståendes död. De ersättningar som begärts är i linje med rådande praxis. Sofie Stern har styrkt den ersättning hon begärt för kostnader och förlorad arbetsinkomst. Det innebär att samtliga skadeståndsyrkanden bifalls fullt ut.

Övrigt

De särskilda yrkandena är lagligen grundade och bifalls.

Andréas Andersson ska betala avgift till brottsofferfonden.

De ersättningar som försvararen, målsägandebiträdet och den gode mannen/målsägandebiträdet begärt är skäliga och ska utgå. Dessa kostnader ska staten stå för.

Eftersom det föreligger en flyktfara och då det för mord inte är stadgat lindrigare straff än fängelse i två år och det inte är uppenbart att skäl för häktning saknas, ska Andréas Andersson kvarbli i häkte till dess straffet får verkställas.

Rätten

Rådmannen Gunilla Fridh samt nämndemännen Jeanette Larson, Gert Malmros och Margareta Ottmer Svensson
Rätten är enig.

Digitalt signerad av rådmannen Gunilla Fridh

Överklagandeinformation

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Lunds tingsrätt senast den 21 juni 2023. Överklagandet ska vara skriftligt. Lunds tingsrätt skickar det vidare till Hovrätten över Skåne och Blekinge.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Lunds tingsrätts namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Lunds tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Lunds tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Hovrätten över Skåne och Blekinge.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Hovrätten över Skåne och Blekinge skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Hovrätten över Skåne och Blekinge tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i 4 olika fall.

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Det krävs också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Lunds tingsrätt eller Hovrätten över Skåne och Blekinge om du har frågor.